

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTERIUM
CSALÁDÜGYEKÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

**A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)
akcióterv munkacsoport ülése
a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport tagjainak bevonásával**

EMLÉKEZTETŐ

A munkacsoport ülésének helye, időpontja:

Budapest, Báthory utca 10. konferenciaterem
2024. október 25. (péntek) 10:00 – 11.30 óra.

Napirendi pontok:

1. Köszöntő
2. A 2023-2024. évi Intézkedési Tervben tett vállalásokra vonatkozó előrehaladás áttekintése, valamint az Intézkedési Tervben tett vállalásokra vonatkozó előrehaladás megtárgyalása.
3. Az Akcióterv és az ahhoz kapcsolódó intézkedési tervek tartalmának kialakítása: beérkezett javaslatok és észrevételek bemutatása.
4. A 2025-2026. évekre javasolt Intézkedési Terv bemutatása.

1. Köszöntő

A Kulturális és Innovációs Minisztérium részéről **Dr. Beneda Attila családügyekért felelős helyettes államtitkár úr** köszöntötte a megjelent munkacsoport tagokat. Elmondta a résztvevőknek, hogy jelenleg fontos egymásra épülő folyamatok zajlanak. Az elmúlt hetekben a Női kvóta irányelv hazai átültetésével kapcsolatban tőzsdei szereplőkkel tartott egyeztetés eredményeképpen látszik, hogy a nők szerepének megerősítésével kapcsolatban társadalmi megmozdulás indult el, a közéletben, a gazdasági és politikai életben egyaránt. Az aktuális nemzetközi helyzetre kitekintve megállapította, hogy ebben az embert próbáló időszakban különösen fontos a nők szerepvállalásának növelése. Felhívta a résztvevők figyelmét, hogy ennek eléréséhez az egyik eszközünk **A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030) akciótervbe foglaltak előrehaladásának segítése (továbbiakban: Akcióterv)**. Kiemelte, hogy az Akcióterv kapcsán elindult párbeszéd nemcsak lehetőséget, hanem kötelezettséget is jelent. Rámutatott arra, hogy érdemes megvizsgálni,

jelenleg hol tartunk, és mely területeken van szükség további megerősítő intézkedésekre. Ebben számít a munkacsoport tagok aktív részvételére.

A köszöntő után **Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr** elmondta, hogy a 2023-2024. évek eredményeinek vizsgálatkor a teljesítménymutatók megfelelőnek látszanak, kutatási eredményekben is van előrelépés, hazai és nemzetközi mérések szerint is megfelelő az előrehaladás. Az Akcióterv végrehajtásának a 2023–2024. évekre szóló Intézkedési Tervében foglalt intézkedések, egy kivételt leszámítva, megvalósultak. A Nő az esély program megvalósítása (amelynek célja elsősorban roma nők foglalkoztatásba ágyazott képzése, valamint továbbfoglalkoztatása) 2024-ben nem kezdődött meg, várhatóan 2025 első félévében indulhat.

Ezután ismertette az ülés napirendi pontjait, majd felkérte *Kokavecz Katalin Fejlesztéspolitikai Főosztályvezető Asszonyt* előadásának megtartására.

2. A 2023-2024. évi Intézkedési Tervben tett vállalásokra vonatkozó előrehaladás áttekintése

Kokavecz Katalin főosztályvezető asszony tisztelettel köszöntötte a résztvevőket. Kiemelte, hogy a Helyettes Államtitkár úr által említett eredmények eléréséhez elengedhetetlen volt a résztvevők munkája. Az előadás elején röviden bemutatta a tematikus feljogosító feltétel fogalmát és ismertette a **4.2 A nemek közötti egyenlőséget célzó nemzeti stratégiai keret feljogosító feltétel** teljesüléséhez kapcsolódó, jelenleg zajló folyamatokat. Részletezte, hogy az európai uniós források lehívhatósága jelenleg tematikus feljogosító feltételek teljesüléséhez kötött. A 4.2 A nemek közötti egyenlőséget célzó stratégiai keret tematikus feljogosító feltétel teljesülését A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030) akcióterv segíti elő. Emlékeztette a résztvevőket arra, hogy az Akcióterv hosszú egyeztetéseket követően 2023. novemberben került módosításra. Kiemelte, hogy erről a munkacsoport tagjai előtt is beszámoltak a tavalyi évben az előrehaladás megtárgyalásakor. A hivatalos tagállami benyújtás 2023.11.30-án történt, az Európai Bizottság általi elfogadás 2024.02.29-én.

Kihangsúlyozta, hogy az Akcióterv munkacsoport nevesített feladata, hogy megtárgyalja, és nyomon kövesse az Intézkedési Tervek végrehajtását, és a mindenkori aktuális intézkedések státuszát.

Elmondta, hogy jelenleg a 2023-2024. évekre vonatkozó Intézkedési Terv van hatályban 2024. 12.31-ig. Mivel az akcióterv munkacsoport az intézkedési terveket kétéves periódusokra dolgozza ki, ezért a folyamatosság biztosítása érdekében megkezdődött az új, 2025. január 1-től hatályba lépő, kétéves Intézkedési Terv kialakítása.

A 2023–2024-es évek értékeléséhez 2024. április-július közötti időszakban beszámolókat kértünk a résztvevőktől az elért eredményekről, valamint a 2025-2026. évi Intézkedési Terv tartalmára vonatkozó javaslatokat. Tekintettel a nyári időszakra a beszámolók és javaslatok megküldésére egészen július hónap végéig volt lehetősége a tagoknak. A beérkezett adatok szeptember-október hónapokban kerültek összesítésre és a jelen alkalommal bemutatásra a tagok részére. Emellett a 2025-2026. évi Intézkedési Terv előkészítéséhez érkezett javaslatokat, azok beépíthetőségét az utolsó napirend pont során lesz alkalom közösen áttekinteni és átbeszélni. A közigazgatási egyeztetést követően 2024. november végén, legkésőbb december elején a Kormány is meg tudja tárgyalni a 2025-2026. évi Intézkedési Tervet.

Az intézkedési tervek előrehaladásával kapcsolatban összegzésképpen megjegyezte, hogy a társtárca és társadalmi partnerekkel való egyeztetések eredményeképpen az előrehaladás megfelelő és jelenleg nagyon pozitívan látják a folytonosság biztosíthatóságát.

Ezután ismertette 2023–2024-es Intézkedési Tervet és az abban foglaltak teljesülését.

A 2023–2024-es intézkedési terv nyolc pontban határozta meg a tevékenységeket, amelyek a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére és esélyegyenlőségük javítására irányulnak. Az alábbiakban a legfontosabb pontokat foglaljuk össze.

1. *A nők vállalkozóvá válásának támogatása szakmai programokkal, sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával*

Ez az intézkedés 2030-ig tart, célja, hogy támogassa a nők vállalkozói karrierjének elindítását és fenntartását, ezzel is hozzájárulva gazdasági szerepük erősítéséhez.

2. *A nőpolitikai, női szempontokat figyelembe vevő szakértelem fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban.*

A női szempontok figyelembevételére és érvényesítésére irányuló szakértelem fejlesztése kiemelt cél. 2022 őszén zajlott egy OECD kutatás, melynek végén a tanulmány több ajánlást fogalmazott meg Magyarország számára. Ezek között szerepelt egy olyan képzés létrehozása, amelynek témája a nemek közötti egyenlőség. A képzés kidolgozása jelenleg folyamatban van, a tervezés alatt egyértelművé vált, hogy hiánypótló a képzési portfólióban. A képzés tervezése jelenleg még folyamatban van, a tervek szerint 2025 tavasztól a közigazgatásban dolgozók számára a Probono képzés keretein belül lesz elérhető.

3. *Családbarát Hely Tanúsító Védjegy program megvalósítása, a védjegyhez kapcsolódó képzések, tréningek, tanácsadás és díjátadók szervezése az arra jelentkező vállalatok, vállalkozások számára*

Évek óta sikeresen zajló tevékenység, 2030-ig vállalt feladat.

4. *A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági, vállalati szektorban, a női vezető szerepek – „Az év női menedzsere” díj és az „Egyensúlyban” szemléletformáló sorozat – elismertségének növelése a különböző szektorokban;*

Ezen intézkedések rendben haladnak. A vállalati szférában bevezetésre került egy vizsgálati rendszer, amely segíti a nemi esélyegyenlőség kérdésének folyamatos monitorozását, „Az év női menedzsere” díj, 2030-ig vállalt feladat, míg az „Egyensúlyban” sorozat 2025.12.31.-ig lett tervezve, az eredetileg vállalt célszám már teljesült.

5. *A lányok és nők matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai (MTMI) pályák felé való irányultságának támogatása, pályaorientációs komplex programok, képzésekben lemorzsolódást megakadályozó programok megvalósítása*

E téren részteljesítések történtek, a terület fejlesztése még folyamatban van, 2030-ig vállalt feladat.

6. *Családbarát Szülészeti osztályok és Családbarát Kórházak számára pályázatok további meghirdetése, kibővítése*

A Családbarát Kórház- és Kórházi Osztály pályázat évente kerül kiírásra, a jelenlegi eredmények alapján folyamatos teljesítés mellett növekszik az ilyen osztályok száma, 2030-ig vállalt feladat.

7. *A hátrányos helyzetű, elsősorban roma nők egészségtudatosságát növelő, a népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozása, valamint a munkaerőpiacon és a családon belüli szerepüket támogató programok működtetése;*

A Belügyminisztérium felelősségi körébe tartozó „Helybe visszük a szűrővizsgálatokat” program sikerrel működik. A női esélyegyenlőség előmozdítása folytatódik, konkrét határidő megjelölése nélkül, 2030-ig vállalt feladat.

8. *A hátrányos helyzetű, elsősorban roma lányok, nők iskolai lemorzsolódásának megelőzését és korai iskolaelhagyásának csökkentését célzó programok működtetése*

A teljesítések szempontjából ez az egy pont a kivétel. A „Nő az esély” program várhatóan 2025 elején indulhat el.

Kokavec Katalin főosztályvezető asszony kiemelte az időmérleg-kutatás fontosságát. A Központi Statisztikai Hivatal által 2024-2025 folyamán zajló időmérleg adatfelvétel alapján készülő kutatási eredmények rávilágítanak a láthatatlan munka kérdésére, és ennek alapján szakpolitikai ajánlások megfogalmazására kerül sor. Az adatfelvétel első eredményei 2025-ben lesznek elérhetőek.

Megkérdezte, hogy a napirendhez kapcsolódó észrevétele vagy kérdése van-e a jelenlévőknek. A résztvevők észrevételt nem tettek.

A következő napirendi ponthoz kapcsolódóan Főosztályvezető Asszony felkérte *Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár urat*, hogy ismertesse meg a résztvevőkkel a 2025-2026. évi Intézkedési Terv javaslatot.

3. A 2025–2026. évekre szóló Intézkedési Terv (javaslat)

Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr elmondta, hogy az Akciótervben foglalt teljesítendő feladatok és a beérkezett javaslatok alapján készült el a 2025-2026. évi Intézkedési Tervre tett javaslat. Ezután ismertette a 10 intézkedési pontot:

1. A nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálata (Időmérleg adatfelvétel, KSH) alapján szakpolitikai ajánlások megfogalmazása;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter pénzügyminiszter
<i>Határidő:</i>	2026. december 31.

2. Az Akcióterv indikátoraival összhangban az OECD által tett ajánlás teljesítése a nemek közötti különbségek kezelésére, és a munka és a magánélet közötti egyensúly előmozdítására vonatkozóan: A nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szaktudás közigazgatásban történő elterjesztése érdekében online képzési tananyag biztosítása a közigazgatási továbbképzési rendszer kínálatában.

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter
<i>Határidő:</i>	2025-től folyamatos

3. A helyi közigazgatás, a munkáltatók és a családok figyelmét a munkáltató által biztosított gyermekgondozás előnyeire felhívó tevékenységek: disszeminációs és figyelemfelkeltő intézkedések megvalósításával;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága
<i>Határidő:</i>	2025-től folyamatos

4. A bölcsődei és a köznevelési ágazatok közötti együttműködés megerősítése a bölcsődei ellátás és a korai fejlesztés, gondozás közötti összehangolt munka érdekében. A bölcsődefejlesztéseket célzó pályázati felhívásokban prioritásként kezelendő a korai fejlesztésekhez szükséges eszközök beszerzése, valamint fejlesztőszobák létrehozása annak érdekében, hogy a fejlesztőtevékenység a nevelés-gondozás egységében valósulhasson meg;

<i>Felelős:</i>	gyermek- és ifjúságpolitikáért felelős miniszter köznevelésért felelős miniszter
<i>Határidő:</i>	2025. december 31.

5. Új bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának növelése érdekében új igényfelmérés, a 2027-2030 között megvalósuló bölcsődefejlesztések megalapozására tekintettel azon 3 év alatti gyermekek arányára, akiknek a lakóhelyen nem elérhető a bölcsődei ellátás;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter
<i>Határidő:</i>	2026. december 31.

6. A lányok és nők matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai (MTMI) pályák felé való irányultságának támogatása, pályaorientációs komplex programok, képzésekben lemorzsolódást megakadályozó programok megvalósítása; nemek szerinti adatgyűjtés biztosítása;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter belügyminiszter
-----------------	---

<i>Határidő:</i>	folyamatos
------------------	------------

7. A hátrányos helyzetű, elsősorban roma nők egészségtudatosságát növelő, a népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok, a nők mentális egészségének javítását célzó intézkedések kidolgozása, valamint a munkaerőpiacon és a családon belüli szerepüket támogató programok működtetése;

<i>Felelős:</i>	belügyminiszter
<i>Határidő:</i>	folyamatos

8. A kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének célzott támogatása;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter
<i>Határidő:</i>	a vállalások folyamatos nyomon követése az EFOP_Plusz-6.3.1-23-2024-00001 Kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének célzott támogatása projekt előrehaladásának ütemében

9. Tanulói vagy hallgatói jogvisztonnyal rendelkező kisgyermeknevelők ösztönző támogatása;

<i>Felelős:</i>	kultúráért és innovációért felelős miniszter
<i>Határidő:</i>	a vállalások folyamatos nyomon követése az EFOP_Plusz-6.2.1-23-2024-00001 Tanulói vagy hallgatói jogvisztonnyal rendelkező kisgyermeknevelők ösztönző támogatása projekt előrehaladásának ütemében

10. Személyes vállalkozói mentorálás biztosítása a speciális helyzetben lévő vállalkozói csoportok (a női, fiatal, társadalmi vagy generációváltó mikro-, kis- és középvállalkozások) számára.

<i>Felelős:</i>	nemzetgazdasági miniszter
-----------------	---------------------------

<i>Határidő:</i>	a vállalatok folyamatos nyomon követése a GINOP Plusz-1.1.3-24 felhívás megvalósításával összhangban
------------------	--

Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr külön kiemelte annak a fontosságát, hogy a vállalatok ESG beszámolási kötelezettségébe bekerült a családbarát szempont, valamint a nemek közötti egyenlőség és a munka-magánélet egyensúly is.

Ezután felkérte *Szilasi Viktória osztályvezető asszonyt* a következő napirendi pont ismertetésére.

4. A 2025-2026. évi Intézkedési Terv tartalmához beérkezett javaslatok és észrevételek bemutatása, majd ezek interaktív megtárgyalása

Szilasi Viktória osztályvezető asszony megköszönte a résztvevőknek, hogy megküldték a javaslataikat és véleményeiket. Felsorolta, hogy mely javaslatok kerültek be a 2025-2026-os Intézkedési tervbe, melyek maradtak ki és mi ennek az indoka.

A Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárságáról érkezett javaslat az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező – elsősorban – roma nők foglalkoztatásával kapcsolatban, mely az Intézkedési Terv 7. pontjába került be. A „Nő az esély-képzés és foglalkoztatás” program az EFOP Plusz Operatív Program keretében folytatódni fog.

A Belügyminisztérium egészségügyi ágazatától több javaslat is érkezett, beteg gyermek ápolásával, otthoni munkavégzési lehetőséggel, nyugdíjjal, munkáltató általi nyári táboroztatással kapcsolatban. Ezen javaslatok nagy költségvetési igénnyel járnának, valamint több esélyegyenlőségi kérdést is felvetetnek, amelyek esetlegesen kontraproduktív hatással is bírhatnak. Így e javaslatok nem kerültek be az Intézkedési Tervbe. Osztályvezető Asszony elmondta, hogy más oldalról megközelítve itt megemlíthetjük, hogy a vállalatok társadalmi felelősségvállalásával, az ESG kötelezettséggel elindulhat egy szemléletformálódás, mivel a beszámolási kérdőív kérdései közé bekerültek a családbarát, esélyegyenlőségi és munka-magánélet egyensúlyi szempontok is. Érzett javaslat a családbarát szülészetek számának növelésével kapcsolatban is, ezek már indikátorként szerepelnek az Akciótervben, 2030-ig tartó folyamatos teljesítési határidővel.

A **Belügyminisztérium szociális ágazatától** érkezett, továbbfejlesztett szolgáltatásokkal elért fogyatékossgal élők számával kapcsolatos észrevételre reflektálva Osztályvezető Asszony elmondta, hogy az Akciótervben nem az ápolást igénylő nők számának mérése a cél, hanem az ápolást végző családtagok támogatása, az általuk végzett láthatatlan munka csökkentése. Azért nem szerepel az Intézkedési tervben, mert az Akcióterv indikátoraként már létezik.

A **Kulturális és Innovációs Minisztérium Gyermekügyi és Idősügyi Főosztálya** javasolta „A kisgyermeket nevelők munkaerő-piaci visszatérésének célzott támogatása” valamint a „Tanulói vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező kisgyermeknevelők ösztönző támogatása” című programokat, melyek be is kerültek az Intézkedési tervbe, mivel ezek 2025-ben is folytatódnak.

A **Kopp Mária Intézet a Népesedésért és a Családokért (KINCS)** javasolta, hogy jelenjen meg a Családi Életre Nevelés (CSÉN) a 2025-2026. évi Intézkedési Tervben. A CSÉN program az Európai Bizottság kérésére a 2023. évi módosításkor kikerült az Akciótervből, ezért Intézkedési tervben nem szerepeltethető.

A **Nemzetgazdasági Minisztérium** javaslata volt a személyes vállalkozói mentorálás biztosítása a speciális helyzetben lévő vállalkozói csoportok (a női, fiatal, társadalmi vagy generációváltó mikro-, kis- és középvállalkozások) számára – a GINOP Plusz-1.1.3-24 felhívás elindítása és a kiemelt projekt megvalósítása. A javaslat bekerült az intézkedési tervbe, fontos, hogy fiatalokat is érint. A megvalósítás során külön nyomon kell követni a női vállalkozásokat.

Az **MSZEDDSZ** korábban, az Akcióterv munkacsoport 2023. évi ülésén ismertetett javaslataiban jelezte, hogy nem állnak rendelkezésre adatok az agráriumban dolgozó nőkről, így Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr a témával kapcsolatban a megkeresést küldött az Agrárminisztérium részére. A korábban, írásban megküldött válaszban részletezték, hogy Mezőgazdasági Fenntarthatósági Információs Hálózat kerül kialakításra, így az agráriumban dolgozó nőkről több adat áll majd rendelkezésre.

További javaslata volt az anyaság elismerése társadalombiztosítási jogszerző időként (amint a nevelőszülői jogállás is társadalombiztosítási jogszerző idővé vált), mivel a családra fordított idő és gyermeknevelés miatt a nők nyugdíja lényegesen kevesebb, mint a férfiaké és nem elegendő önálló megélhetésre. Szilasi Viktória osztályvezető asszony jelezte ezzel

kapcsolatban, hogy a 4 gyermekes édesanyák részére nyújtott személyijövedelemadó-mentesség segíti a bérek közelítését.

Szintén javasolta a rugalmas munkaidő kötelező bevezetését. Szilasi Viktória osztályvezető asszony kiemelte, hogy az Időmérleg adatfelvétel alapján majd több szakpolitikai ajánlás is megfogalmazható lesz a jövőben, a rugalmas munkaidővel, valamint különösen a láthatatlan munkával kapcsolatban. Ezután átadta a szót a résztvevőknek.

Az ülésen ismertetett és megtárgyalt javaslatokon túl az alábbi javaslatok érkeztek, melyeket az azokra adott válaszokkal együtt szintén feltüntettünk a dokumentumban.

- VOSZ:** 1. Women' Lab elnevezésű program mintájára országos lefedettséget biztosító programok lebonyolítása: atipikus foglalkoztatással és foglalkoztathatósággal kapcsolatos tudás, tapasztalat, jó gyakorlat összegyűjtése és átadása
2. Női vezetőket és női vállalkozókat elismerő díjpályázat kiírása egyrészt a Női sikertörténet pályázat folytatásával, illetve a VOSZ aktív szerepvállalásával a gazdasági szerepet betöltő nők díjazásában.
3. A nők egészségi állapotának felmérése és állami támogatással a felmérés alapján az állami és magánegészségügy részvételével preventív és gyógyító programok összeállítása.

Köszönjük a javaslatokat, azonban az Akciótervben és a 2023-2024. évi Intézkedési Tervben már szerepel az "Év női menedzsere" díj átadása. A nők egészségi állapotának felmérése kapcsán jelezzük, hogy a Népegészségügyi stratégia tervezete (https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/2542/NNP_2023_2033.pdf) tartalmazza az alábbi célt: Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést akadályozó, elsősorban a társadalmi kirekesztettség kockázatának kitétteket érintő ellátórendszeri problémák javítása.

- Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége:** 1. Lelki egészség nemzeti program, a nők, férfiak, gyermekek, családok védelmében
2. Áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés a családban és azon kívül: termékenységgel, családtervezéssel, párkapcsolattal összefüggő krízis helyzetek megelőzési és kezelési módszerei.
3. A csecsemőhalálozás további csökkentése. Késői csecsemőhalál kutatás az utóbbi 5 évben történt esetek feldolgozása, cselekvési terv kidolgozása, szakmai és lakossági kommunikáció.

4. Családbarát Szülészeti és Újszülött ellátás szemléletének és gyakorlatának kiterjesztése a védőnői ellátásra és azon keresztül az érintett célcsoportra (alapellátási és lakossági disszemináció a várandósgondozási és felkészítő közösségi programokon keresztül); kórházi védőnők bekapcsolása a szülésre felkészítésbe, a korai kötődés, a szoptatás támogatás és az anyatejgyűjtés témákban.
5. Termékenységtudatosság – nem kívánt várandósság- és meddség megelőzése, népegészségügyi szűrésekre való mozgósítás – célzottan, elkülönített tanácsadás a védőnői ellátások keretében.
6. Magaskockázatú, és hátrányos helyzetű várandós anyák területi védőnői ellátásának hatékonyság növelése telemedicina alkalmazásával, ehhez kapcsolódó felszerelés bővítéssel, védőnői kompetencia fejlesztéssel.
7. Önismereti, anyai és apai attitűd formálást támogató interaktív foglalkozások (Pl. ReflectMom programmal). A kiszűrt anyák, párok további ellátás felé irányítása.
8. Magánélet – munka összehangolása konzultációk, tréningek a kisgyermekes és a több gyermeket nevelő szülőknek.
9. Nők felkészítése a változáskori életszakaszra, a változáskor utáni és idős kori testi, lelki és szociális egészségvédelem egyéni és közösségi programjai.

Köszönjük a javaslatokat. A lelki egészség, a családtagok, generációk között együttműködés kiemelt fontosságú terület a családügy számára. Ezen témák mentén az utóbbi két évben számos lépést tettünk, többek között 2023-ban szakmai konferenciát rendeztünk a generációk közötti együttműködés témájában. Az áldozattá válás, kapcsolati erőszak elleni küzdelem nem képezi az Akcióterv részét. Az Intézkedési terv esetében olyan intézkedések nevesítésére van lehetőség, amelyek szorosan kapcsolódnak a jelenleg hatályos Akcióterv tartalmához. A csecsemőhalálozás témaköre jelenleg még nem része az Akciótervnek. Bízunk benne, hogy a jövőben lesz még lehetőség az Akcióterv módosítására, mely esetben számítunk a munkacsoport tagok javaslataira.

A Családközpontú és bababarát szülészeti és újszülöttellátás a Belügyminisztérium egészségügyi ágazatának szakmai hatáskörébe tartozik, e téma külön előterjesztés keretében kerül megvizsgálásra. Az anyatejgyűjtés területének fejlesztésével a 2024. június 24-én megjelent, az anyatejgyűjtő állomások országos kiterjesztéséről szóló 1182/2024. (VI. 24.) Kormányhatározat foglalkozik.

A termékenységtudatosság témaköre a Belügyminisztérium egészségügyi ágazatának, valamint az Országos Kórházi Főigazgatóságnak a szakmai hatáskörébe tartozik. A termékenységtudatosság növelése kiemelt kormányzati célkitűzés, minden előterjesztés kidolgozása során figyelembe veszik.

A magaskockázatú, és hátrányos helyzetű várandós anyák területi védőnői ellátásának hatékonyság növelése a Belügyminisztérium egészségügyi ágazatának szakmai hatáskörébe tartozik. Jelzésképpen közvetítjük feljüket a felvetést, amely további egyeztetést igényel.

A kisgyermekes és a több gyermeket nevelő szülőknek szóló magánélet – munka összehangolását célzó konzultációk felvetése aktuális téma, a munka és a magánélet összehangolásának támogatása a KIM Családokért Felelős Államtitkárságának is egyik kiemelt feladata. A jövőbeni szakpolitikai ajánlások megfogalmazásakor figyelemmel leszünk a felvetésre. A 2025–2026. évekre szóló Intézkedési Terv 1. (A nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálata alapján szakpolitikai ajánlások megfogalmazása) Az időskori lelki, egészségi és szociális védelem témakörre tett javaslatot köszönettel vettük, a felvetést továbbítjuk az ágazati döntéshozók felé.

Integrált Jogvédelmi Szolgálat: 1. Korai fejlesztést biztosító központok szakmai megerősítése, elérhetőségének támogatása, a fejlesztést biztosító szakemberek létszámának növelése. A súlyosan sérült gyermekek nappali ellátásának biztosítása. Fontosnak tartanánk azoknak a nőknek a fokozottabb támogatását, mind mentális, mind anyagi értelemben, akik beteg, fogyatékos gyermeket nevelnek, illetve tartós beteg, ápolásra szoruló hozzátartozót gondoznak, ezért nem tudnak munkát vállalni. Sokan közülük egyedülállóak, és az ápolási díj az egyetlen jövedelmük. Fokozott figyelmet kellene fordítani a fogyatékkal, súlyos egészség károsodással élő gyermeket nevelő családokra, számukra a munka világába való visszatérés fokozott problémát jelent. Mindenképpen szükség lenne a beteg hozzátartozót otthon ápoló – zömében nők – javadalmazásának növelésére. Az intézményrendszerrel nagy terhet vesznek le, az így megspórolt költségeket (legalább részben) oda lehetne nekik adni. Olyan szervezetrendszert is ki kell alakítani, amely átveszi az ápolási-gondozási feladatokat, amíg a gondozó „szabadságra megy” a 24/7 munkájából.

2. Komplex családi életre nevelő, felkészítő program (háztartásvezetéstől-kisgyermeknevelésig), melynek része lehetne a korábbi javaslatok köréből a korai gyermekvállalás kérdése (szakellátásban élő gyermekek/ fiatalok esetében magasabb a korai, akár 14-15 évesen történő gyermekvállalás). Egészségnevelő, prevenciós program kidolgozása.

3. Gyermekvédelmi szakemberek digitális kompetenciájának fejlesztése, digitális gyermekvédelem – szakellátásban dolgozók képzése.

4. Jó gyakorlatok kiterjesztése a gyermekvédelemben (traumatudatos nevelés). A kapcsolati erőszak, bántalmazás áldozatává vált gyermekek komplex támogatása (szakmai team-ek létrehozása, intézményi stratégia kidolgozása a bántalmazások

csökkentésére). Képzési program kidolgozása szakellátásban dolgozók részére, érzékenyítés.

Köszönjük a javaslatokat, azonban úgy látjuk, hogy ezek nagyobb részben a gyermeket helyzetét érintő javaslatok. A korai fejlesztés hazai helyzetének javítása az Emberi Erőforrás Operatív Program Pluszban nevesített cél. Jelenleg a gyermekvédelmi törvény miatt blokkolt uniós forrás, így a kapcsolódó felhívás meghirdetése nem kerülhetett bele az Éves Fejlesztési Keret dokumentumba.

Nagycsaládosok Országos Egyesülete (NOE):

1. A NŐK40 esetében a nyugdíjjárulék-fizetéssel fedezett minden időszak beszámítása.
2. Családi életre nevelés: az általános és középiskolában a legfontosabb csecsemő-gondozási-nevelési teendők megtanítása.
3. Kórházba kerülő anya mellett vele együttes elhelyezés az egyébként felügyelet nélkül maradó csecsemőjének; már nem szoptatott kisgyermekai mellett házi gondozó biztosítása.
4. Házi segítségnyújtás: bármely okból akár csak átmenetileg is gyermekükkel, különösen több gyermekükkel magukra maradó, valamint ikres anyák, apák számára. Az önkormányzati lehetőség bővítésével és ld. még az Otthon Segítünk Alapítvány tevékenységét.
5. Családbarát kollégiumi elhelyezés: a felsőoktatási intézmények kollégiumaiban, szakkollégiumokban, stb. házaspárok és/vagy kisgyerekes családok elhelyezésére alkalmas részlegek kialakítása
6. Rugalmas, családbarát munkarend: Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban. Nem csak a kisgyermeket nevelő (nők) számára, hanem minden gondozási kötelezettséggel bíró munkavállaló számára (pl. idős szülei gondozásába besegítő férfiak számára is) a karrier és az élet különböző szakaszaiban lehet szüksége rugalmas munkarendre.

1. Köszönjük a javaslatot, továbbítjuk a döntéshozók számára.

2. A családi életre nevelés programja, bár Magyarország számára kiemelten fontos intézkedés, éppen az Európai Unió javaslatára kikerült az akcióterv dokumentumból. Mivel az Akcióterv már nem tartalmazza, ezért intézkedést nem tudunk tervezni hozzá.

3. Köszönettel vesszük az adatokat, amelyek bemutatják, hogy hány esetben fordul elő Magyarországon, hogy a kórházba kerülő édesanyák gyermekeinek ellátása nem megoldott, és a gyermek csecsemőotthonba kerül?

4. A javaslat nem kizárólag a nők helyzetét hivatott javítani.

5. A Családbarát egyetemek fejlesztése már most is az Akcióterv része, melynek 2030-ig szükséges megvalósulnia.

6. A vállalati szemléletformálás támogatását a munkacsoporti ülésen bemutatott ESG beszámolók keretében kezdtük meg.

Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség: mellékelem kiáltványunkat az elkövetkezendő EU-s ciklusra vonatkozóan.

Köszönjük a kiáltványt, tanulmányozzuk, azonban az Intézkedési tervhez konkrét, az adott időszakban megvalósítható, az akcióterv tartalmához és indikátoraihoz kapcsolódó javaslatokat várunk.

Hello Mommy!: A nők szerepének erősítése és a gyermekvállalási hajlandóság növelése az által, hogy a nők egy olyan egyszerűen kezelhető információ csomagot kapnak, mely növeli biztonságérzetüket. Nem érzik magukat egyedül és elveszettek a posztnatális időszakban. Erre a legjobb eszköz egy innovatív, okos alkalmazás, mobil applikáció.

Köszönjük a felvetést. A Digitális Állampolgárság kialakításának keretében több lehetőség is mutatkozik arra tekintettel, hogy innovatív, okos alkalmazás segítségével egy helyen legyen lehetőség a szükséges és releváns információk elérésére. Köszönjük a javaslatot, továbbítjuk a döntéshozók számára.

Magyar Női Unió Egyesület: 1. Család és karrier központok létrehozása – Helyben tudnánk azoknak a lányoknak, fiatal nőknek segíteni, akik életük különböző szakaszaiban (az oktatás, képzés során, valamint szakmai életük elején), hogy meg tudják alapozni anyagi függetlenségüket.

2. Képzések indítása a vidéken élő nők részére: mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás területén, valamint nagyon fontosnak tartjuk a digitális biztonság és informatikai ismeretek terén indítandó képzéseket. A képzésekkel hozzájárulhatunk a vidéki nők erőforrásokhoz való hozzáféréséhez, tudás megszerzésével, illetve a finanszírozási források elérésével.

3. Hogyan lehet jövedelmező szolgáltatásokat létrehozni a nemek közötti egyenlőség érdekében, beleértve a szociális védelmet, közszolgáltatásokhoz való hozzáférést és a fenntartható infrastruktúrát? A szociális védelmi rendszerek témájában egy sor különböző tapasztalat bemutatása, beleértve az innovációs és technológiai változásokat.

A Család és karrier központok létrehozására irányuló javaslattal megegyező kezdeményezés valósult meg a 2014-2020-as uniós fejlesztési időszakban az EFOP-1.2.9-16 Nők a családban és a munkahelyen című konstrukcióban. A témát továbbra is fontosnak tartjuk, azonban jelenleg eljkülönített anyagi forrás nem áll rendelkezésre hasonló konstrukció indítására. Ágazati oldalról megvizsgáljuk a konstrukció újbóli meghirdetésének a lehetőségét.

A mezőgazdaság és élelmiszer-feldolgozás területére vonatkozó javaslatokat továbbítottuk az Agrárminisztérium felé. A digitális biztonság és informatikai ismeretek terén indítandó képzések jelentős számban valósulnak meg a 2021-2027. közötti fejlesztési időszakban a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz) fejlesztései között. Kérjük, hogy ezek nyomkövetése érdekében kísérjék figyelemmel a palyazat.gov.hu felületet.

A szociális védelem, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés és a fenntartható infrastruktúra fejlesztése kapcsán jelentős intézkedések valósulnak meg jelenleg is, melyek a munka és magánélet egyensúlyát, illetve a munkaerőpiaci elhelyezkedését segítsék elő a kisgyermeket nevelő családok esetében.

Várfalvi Marianna, a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége képviselője megkérdezte, hogy van-e lehetőség frissíteni az Akcióterv helyzetelemzés részét. Szeretné, ha a védőnők munkájának szerepeltetése hangsúlyosabb, aktuálisabb lenne. Kokavecz Katalin főosztályvezető asszony válaszában kifejtette, hogy a felvetés jogos, hiszen a jelenlegi helyzet különösen összetett. Rámutatott, hogy számos forrás lehívása közvetlenül kapcsolódik ahhoz, hogy az aktuális politikai környezet milyen irányba tereli az Akcióterv megvalósítását. Magyarország számára csak akkor válnak elérhetővé ezek a támogatások, ha az ország folyamatosan igazodik az elvárásokhoz, ezért rendkívül körültekintően kezelik ezeket a forrásokat. Bár 2023-ban módosították az adatokat, azóta további korrekciókra is szükség van, mivel a jogszabályi környezet is változott, és a várt ütemben nem minden eredmény realizálódott. Jelenleg nincs folyamatban az Akcióterv módosítása, de az új Intézkedési terv véglegesítése után ez lesz az egyik soron következő lépés.

dr. Szuromi-Kovács Ágnes, a WILL Alapítvány kuratóriumi elnöke jó hírként jelezte, hogy női vezetőkre vonatkozóan a Nemzetgazdasági Minisztérium adatszolgáltatást kért tőlük, stratégiai dokumentumokhoz. Ebből látszik, hogy milyen fontos a közös munka. Jelezte, hogy egy a női vezetőkéről szóló kutatásokat összegző kiadványt a Will Alapítvány oldalán el lehet érni.

Dr. Horváth Júlia, az ERGO Egyesülettől kutatóként szólott hozzá. A nők képzésével és női vezetőképzéssel kapcsolatban tett észrevételeiben kifejtette, hogy bár egyre több területen jelennek meg nők – például a kommunikáció, a gazdaság és a közélet színterein –, a társadalmi elfogadottságuk továbbra is kérdéses. Hangsúlyozta, hogy a női kvóták előkészítése és

bevezetése szempontjából a nők hitelessége alapvető fontosságú, és ennek kialakításához megfelelő technikai eszközök és módszerek szükségesek.

Egy példát is megosztott a közelmúltban Strasbourgban tartott találkozóról, amely során az európai női kvótával kapcsolatban szerzett tapasztalatokat. Az Európai Unió számos országában már fejlett kvótarendszerek működnek, ugyanakkor az ottani egyeztetések során kellemetlen helyzetek is felmerültek, ami rávilágított arra, hogy van még tennivaló az elfogadottság és a támogatottság növelésében. A véleménye szerint, a jelenlegi keretek támogatják a női részvételt, de fontos lenne nagyobb figyelmet fordítani arra, hogyan segíthetjük a nők hitelességét, például további képzésekkel. Rámutatott arra is, hogy nemcsak nőkre, hanem férfiakra is szükség van annak érdekében, hogy a nemek közötti egyensúly és elfogadás erősödhessen.

Juhász Borbála, a Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetségétől reflektált az előző hozzászóláshoz. Ő is kifejtette, hogy mennyire fontosak a közéleti női képzések. Véleménye szerint valóban nem lehet egyenlőséget elérni, ha nem vonjuk be a férfiakat is, azonban szükség van olyan képzésekre is, ahol csak nők vehetnek részt. Továbbá jelezte, hogy az ő szervezetük is része a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoportnak.

Kokavecz Katalin főosztályvezető asszony kifejtette röviden, hogy hogyan függ össze 2012-ben a Kormány által életre hívott Emberi Jogi Kerekasztal és a különböző tematikus munkacsoportok feladata, közöttük a Nők Jogaiért felelős Tematikus Munkacsoport és az ezzel szoros együttműködésben dolgozó Akcióterv munkacsoport munkája.

További megjegyzés hiányában **Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár úr** lezárta a munkacsoport ülést, és megköszönte a részvételt, valamint a közös munkát.

Budapest, 2024. október 28.

Készítette: Magda Liliána kormánytisztviselő
Csenki Dóra kormánytisztviselő
Bordács Ágnes kormánytisztviselő

Látta: Kokavecz Katalin főosztályvezető

Jóváhagyta: Dr. Beneda Attila helyettes államtitkár